

سلیمانی به‌ره‌و کۆی؟ ... د. ناصح قه‌ره‌داغی

ئێستا باسکردنی ئه‌وه‌ی که بارودۆخی خزمه‌تگوزاریه‌کان له سلیمانی له‌م یه‌ك دوو ساله‌ی رابوردوودا به‌ره‌و خراپی چووه‌ لای خه‌لك كۆن بووه‌. له‌كاروه‌ستانی پرۆژه‌كان، كه‌له‌كه‌بوونی زبلی سه‌رجاده‌و كۆلانه‌كان، تاسه‌و قوورتی چه‌ندساله‌ی شه‌قام وشۆسته‌كان، بێئاویی گه‌ره‌كه‌كان... له‌هه‌مووش ئاشكراتر (به‌مه‌حه‌كی رای گشتی) بۆله‌وخورته‌ی ناو دیوه‌خان و چاخانه‌ و ته‌كسی و پاسه‌كان هه‌موو به‌لگه‌ی ئه‌م راستییه‌ تالانه‌ی ئه‌مرۆی سلیمانین.

ئایا ئه‌م سلیمانیی به‌ له‌وه‌تی من بیرم دێ، دیاره‌ پێش بیرێ چل ساله‌ی منیش، هه‌میشه‌ نازیوه‌ به‌ جوانی و پێشكه‌وتن و پێشكه‌وتن و کوردایه‌تی و قوربانی داند، ئایا ئێستا پێی ناوه‌ته‌ سه‌ره‌تای قو‌ناغی کربوون و پاشه‌کشه‌کردن له‌ خه‌ونه‌كان؟ ئایا كه‌شتیی نوح بۆ ئاینده‌یه‌کی نادیار له‌م گێژنه‌دا سه‌رگه‌ردان ده‌بێت یا کاربه‌ده‌ستانی ده‌رس وه‌رده‌گرن و به‌ له‌خۆبوردن و قوربانی دان، وه‌ك کوردی‌کی دڵ ساف، نه‌ك به‌ پشتبه‌ستن به‌ غرور و هۆنینه‌وه‌ی سه‌روه‌رییه‌کانی رابوردوو، چاکی هه‌ممه‌تی لێ ده‌که‌ن به‌لادا و به‌ دانانی به‌رژه‌وه‌ندییه‌کانی شار و خه‌لكه‌ی له‌ سه‌روو هه‌موو شتی‌كه‌وه، هه‌ول ده‌دن ره‌وتی پیره‌كه‌شتیی نوح به‌ره‌و كه‌ناری ئارام به‌رن.

یه‌ك‌گرتنه‌وه‌ی هه‌ردوو ئیداره‌ چه‌ند مانگی‌کی به‌سه‌ردا تیپه‌ریوه‌ و ناكرێ هه‌موو كێشه‌کانی سلیمانی بخه‌ینه‌ ئه‌ستۆی هه‌ولێر به‌تایبه‌تی كه‌ هه‌ندێ له‌ وه‌زاره‌ته‌ گ‌رن‌گه‌كان هه‌شتا له‌ سلیمانی ماون. ململانیی نیوان به‌رپر سه‌كانی سلیمانی و فره‌كوێخاییی لای كه‌س شاراوه‌ نیه‌. ئه‌م هه‌لب‌ژاردنه‌ی دوایی یه‌كه‌یتیشی ئه‌وه‌نده‌ی تر ئه‌و ململانییه‌ی زه‌ق كرده‌وه‌و ره‌نگه‌ ئاگری هه‌ندێ كێشه‌ی داها‌تووشی خۆش كرده‌بێ. سلیمانی ئێستا نابێ له‌ جوغزی سه‌روه‌رییه‌کانی رابوردوودا ئه‌سیر بێ به‌لكوو ئه‌بێ چاوی له‌مرۆ و له‌ داها‌تو بێ. ئێستا کاربه‌ده‌ستانی سلیمانی پێیان خۆش بێ یان نا، ئه‌بێ قبوولی ئه‌وه‌ بکه‌ن شاره‌که‌یان له‌ رووی ئیدارییه‌وه‌ شاری دوومه‌ له‌ هه‌ریم و پێویسته‌ چاویان له‌ هه‌ولێر بێ ئه‌گه‌ر بیانه‌وێ کاروباری خه‌لكه‌که‌یان باش (به‌ ستانداردی کوردستان) بروت به‌ریوه‌. ئه‌مه‌ش به‌مانای كه‌مه‌ده‌ستی نییه‌ به‌لكو ته‌نیا باریکی ئیدارییه‌ و ناكرێ سلیمانی شاریکی خودمختار بێت له‌ هه‌ریم‌ی‌کی سی شاره‌ی چل و چه‌ند وه‌زیره‌دا، ئه‌گه‌ر نیه‌ت له‌ یه‌ك‌گرتنه‌وه‌ پاك بێ.

به‌لام گ‌رفتی کوردستان له‌ وه‌دایه‌ حه‌یزبایه‌تی حوکم ده‌کات و هی سلیمانیش ئه‌وه‌یه‌ له‌سه‌ر یه‌كه‌یتی حسابه‌ و یه‌كه‌یتیش حه‌وت سه‌ری هه‌یه‌و حه‌وت سه‌ودا! پارتیش كه‌ ئێستا له‌ پایته‌خته‌ و باره‌گای حوکومه‌تی له‌ كه‌نه‌ نه‌ ده‌ستی ئه‌روا له‌ سلیمانی و نه‌ ره‌نگه‌ ئه‌وه‌نده‌ی شاره‌کانی تریش بیه‌وێ یا بتوانی مشووری بخوا. به‌لام له‌ بارودۆخی وه‌ك ئه‌مرۆ عێراق و کوردستاندا، كه‌ ده‌رفه‌تی گه‌نده‌لی بۆ پیاوی خۆی ئاسان ده‌ست ده‌كه‌وێ و زووش ته‌شه‌نه‌ ده‌کات، به‌ بۆچوونی من، مه‌رکه‌زییه‌ت ره‌نگه‌ چاره‌سه‌ری‌کی گونجاو بێ. پته‌و بوونی ده‌سته‌لانی حوکومه‌تی هه‌ریم و یه‌كه‌خته‌وه‌ی یاسا و رێنمایی و ده‌سه‌لاته‌كان نه‌ك هه‌ر بۆ رێک‌خستنی ئیداره‌ و کارا‌کردنی به‌لكوو بۆ ئه‌مرۆ و ئاینده‌ی میله‌تیش پێویسته‌.

له‌ شاری‌کدا كه‌ جاران یه‌ك پاریزگار ده‌ی برد به‌ریوه‌ ئه‌مرۆ ئه‌وه‌نده‌ ده‌سه‌لات و ئۆرگانی هاوشیوه‌ و هه‌ندێ جار هاو پله‌ هه‌یه‌، ئه‌وه‌نده‌ پۆستی ناپیویست داتا‌شراوه‌، کاروبار و به‌رپر سیاری‌تی وه‌ك گ‌للۆله‌ی هه‌لو‌ه‌شاو به‌یه‌ک‌دا ئالاه‌ و خاوه‌ن پۆسته‌كان خه‌ریکن ئه‌مبازی یه‌کتر ده‌بن. ئاخ‌ر ئه‌گه‌ر پاریزگا کێشه‌ی هه‌بێ له‌گه‌ل شاره‌وانی چۆن ئیشی شار باش ئه‌روات به‌ریوه‌؟ ئه‌گه‌ر هه‌ر کاربه‌ده‌ستی‌ك پشتی به‌ ته‌ره‌فێك قایم بێ، چۆن ئه‌توانن به‌ دڵ ده‌ست بخه‌نه‌ ناو ده‌ستی یه‌ك؟؟ ئه‌گه‌ر پاریزگار له‌گه‌ل جیگری سه‌رۆکی هه‌ریم‌دا شه‌ره‌ده‌نوکی بێ چۆن به‌ته‌ما ده‌بێ هه‌ولێر پشتگیری له‌ شاره‌که‌ی بکات؟؟؟ به‌رای من هه‌ر ململانییه‌ك له‌و ئاستانه‌دا به‌ زیانی شاره‌که‌ ته‌واو ده‌بێ و نابێ روو بدات. ئه‌گه‌ر

بیانویهك ههبێ بۆ به شهڕهاتنی پارێزگار، بۆ نموونه، له گهڵ بهرپرسیکی ئاوا بهرزدا، ئهوا پێویست بوو شهڕهكه له دهروهوهی پۆستهكهیدا بکات. ئیستاش که کار له کار ترازاو رهنگه له بهرزهوهندی شاردا بێت که دهست له کارهکهی بکیشیتهوه. ئهگەر بهرزهوهندی شار و خهڵکهکهی سهنگی مهحهك بێ، ئهوا ههموو ئهو بهرپرسانهی که رۆژانه به تهن تانه و تهشهریان بۆ رهوانه دهکړ و خۆپانی لێ کهڕ دهکهن، پێویسته دهست له کار بکیشنهوه. بهلام کێ لای ئیمه ئهو دلای ههیه که ئهگەر زۆر یا زهمانه یا تهنانهت شایستهیی لهسهه کورسییهکی دهستلآت داینا، به خواستی خۆی مهرد و مهردانه دهستبهرداری (ئهو نیعمهته) ببیت، ئهگەر بهرزهوهندیی خهڵک وای پێویست کرد!!

دوورنمای بارودۆخی سلیمانی رهنگه وا روون نهبێ چونکه بهستراوه به یهکپارچهیی یهکیتی و یهکبوونی کوردهوه. یهکگرتنهوهی کورد جارێ ههر روالهته. سالانی رابوردووی مملانیی ناو یهکیتی و ئهم ههلبژاردنهی دواپیش زۆر دلخۆشکه نهبوون بهرمو ئهوهی دهستهلاتیکی پتهوی یهك دل و یهك دهست له سلیمانیدا بێته گۆڕ و کاروباری شار رێك بخت.

بهههرحال چارمان نیه، ههر ئهبێ ئومیدهوار بین. ئهبێ هیواخواز بین که ههریمی کوردستان به راستی ببیت به یهك ههریم و حکومهتی (ههموو کوردی) ههریم بتوانی دهسهلاتی خۆی لهههموو ناوچهکانی کوردستاندا بهریوهبهریت و دانانی کاربهدهست لهسهه بنهمان لیها توویی و دلسوژی بێ و خزمهتگوزاریش به پێی پویستی دهستهبههه بکریت به بێ گویدان به شوین و حیزب و خیل و کهسایهتی.

ویننهکان کوردستان نێت دایناون. *****

